



Til Transportudvalget samt Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget

10-06-2021

Dir. tlf.
+45 45 27 07 12

E-Mail
ido@fdm.dk

Ref: IDO/

Effektiv omstilling til elektriske køretøjer kræver et nationalt center for innovation og videndeling

Grøn omstilling af vejtransporten er godt i gang i Danmark, og salget af elbiler og opladningshybrider er stigende. Væksten forventes at fortsætte og forstærkes. En langsigtet bilbeskatning er på plads, bilproducenterne markedsfører stadig flere elektriske modeller, forhandlere og værksteder er klar, og forbrugernes interesse er overvældende. Men hvis omstillingen ikke skal bremses, er det helt afgørende, at de elektriske køretøjer kan oplades uproblematisk og dermed bruges i praksis. Indtil nu har de fleste elbilister relativt let kunnet få opladet deres bil, men med den kraftige vækst i salget, og dermed bestanden af opladelige biler, er der allerede i dag begyndende kø problemer ved mange ladestander, og der er stor risiko for, at mangel på lademulighed på sigt kan bremse elbilsalget. Det aktuelle salg af opladelige biler består af ¼ elbiler og ¾ opladningshybrider. Dette er potentielt med til at lægge et endnu større pres på ladestander. Dels grundet opladningshybridernes relativt lille batteri med behov for daglig opladning, dels da de fleste opladningshybridmodeller lader langsomt. At opladningshybrider har let adgang til at lade er derudover også en forudsætning for, at disse bilers grønne potentiale udnyttes bedst muligt.

Hvis der skal sikres en uhindret og optimal udrulning af opladelige køretøjer i hele Danmark, er det derfor afgørende, at opladningsmulighederne kommer forud for elbilsalget. Denne udrulning bør ske på kommercielle vilkår; men i en styret, strategisk proces, hvor kommuner, regioner, stat og den private sektor arbejder sammen. En pointe, der også står centralt i Bilkommissionens seneste delrapport med følgende: *"efter hollandsk forbillede anbefaler kommissionen, at der oprettes et nationalt videnscenter med repræsentanter for staten, kommunerne og øvrige eksperter med henblik på opsamling og deling af viden, standardisering af fx udbudsmateriale mv."*

Det hollandske forbillede er det såkaldte Formula E-Team (FET), som er et offentlig-privat partnerskab mellem interesseorganisationer, erhvervsliv, energiselskaber, videncentre, tænketanke, NGO'er, forbrugerorganisationer og ikke mindst den hollandske regering. FET's fornemmeste opgave er at pege på hindringer for omstilling til elektriske køretøjer, og FET's mål er at videreudvikle e-mobilitet i Holland samt skabe grøn vækst. FET er i dag et rådgivende organ for skiftende hollandske regeringer og har i høj grad æren for, at Holland i dag er en af Europas førende elbilnationer. FET har især haft succes med at samle viden og dele den med lokale kommuner, således at udrulningen af ladeinfrastruktur har været foran elbilsalget. På trods af at Holland har en

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

høj befolkningstæthed, er landet i dag længst fremme med udrulning af ladestandere og smart-integration i elnettet.

Hvis Danmark skal nå sit mål om én million grønne biler i 2030, er tidspunktet derfor kommet, hvor danske myndighederne bør tage ansvar og bidrage aktivt til en hurtig og hensigtsmæssig organisering af de mange opgaver, der skal løses, for at den grønne omstilling kan ske effektivt. Hidtil er det sket via begrænsede statslige støtteordninger og i kommuner, der ofte uden større koordinering har givet private ladeoperatører tilladelse til at opsætte ladestandere. Det har formentlig været en hensigtsmæssig tilgang i et umodent, spirende marked. Kommunerne har hidtil også været begrænset af kommunalfuldmagten i forhold til at lave udbud af ladestandere eller give støtte til f.eks. tilslutning af ladestandere til elnettet. Men nu skal markedet for alvor vokse og modnes, og det er derfor nødvendigt med en anden tilgang. Både i forhold til hvad kommunerne må, og hvordan processen koordineres og styres. Her kan et nationalt videncenter være med til at sikre dataindsamling, koordinering på tværs, videndeling og formidling af relevante metodikker f.eks. i forhold til udbudskrav og infrastrukturplanlægning til såvel privatbilisme som andre elektrificerede køretøjer i erhvervsmæssig sammenhæng.

Den grønne omstilling af bilparken er ikke et sprint, men et langt maraton, og derfor er det tid til mere strategisk og langsigtet planlægning, hvis vi skal nå i mål med den grønne omstilling inden for den givne tidsfrist. Der er behov for at dele de gode erfaringer, så den dybe tallerken ikke skal genopfindes igen og igen - for kommunernes vedkommende i 98 forskellige udgaver.

Netop fordi omstillingen er et maraton, og teknologierne ændrer sig hurtigt, er der mange usikre faktorer. Der vil være et konstant behov for facilitering af opdateret viden om teknologier, om bilisternes adfærd, og om rammevilkårene er hensigtsmæssige. Der er også behov for en åben diskussion om udfordringerne i lademarkedet, og om markedet selv er i stand til at tilvejebringe den nødvendige ladeinfrastruktur alle steder i landet. Disse mange overvejelser giver et reelt og akut behov for et nationalt videncenter, hvor disse faktorer kan håndteres i et partnerskab mellem stat, regioner, kommuner, forbrugere og private aktører.

Konkret anbefaler vi:

Nationalt center for innovation og videndeling: Opgaven med etableringen af en effektiv og landsdækkende ladeinfrastruktur til elektriske køretøjer er en opgave underlagt så mange usikre faktorer, at der konstant vil være behov for ny og opdateret viden, der kan danne grundlag for investeringsbeslutninger. Det drejer sig i høj grad om planlægning, udbud og godkendelse af etablering af ladeinfrastruktur, men den teknologiske udvikling og bilisternes adfærd spiller også ind. Der er derfor behov for en organisering, hvor alle disse faktorer kan håndteres ét samlet sted i partnerskab mellem stat, regioner, kommuner, interesseorganisationer, forbrugere og private aktører. Som anbefalet i Bilkommissionens seneste delrapport og med inspiration fra Holland anbefaler vi derfor, at der oprettes et sådan nationalt center for innovation og videndeling. I centret vil det være oplagt at trække på de erfaringer, der allerede er gjort i regi af de aktører, som er afsendere på brevet her.

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

Med venlig hilsen



Henrik Gudmundsson
Seniorkonsulent - Transport og byer
tlf: 24 67 83 33
hgu@concito.dk |



Copenhagen**Electric**

Kathrine Fjendbo Jørgensen
Chefkonsulent | Mobilitet og Uddannelse
tlf: 61 78 36 06
Kathrine.marie.fjendbo.joergensen@regionh.dk



Lærke Flader
Branchechef - Dansk Energi/Dansk Elbil Alliance
tlf: 22 75 04 15
lfl@danskeenergi.dk



Jesper Højte Stenbæk
Fagchef for transport og infrastruktur
Tlf: 40 33 88 77
jhs@danskerhverv.dk



Tommy Kjelsgaard
Vicedirektør
Tlf: 22 22 26 75
tk@regioner.dk



Jeppé Røn Hartmann
Politisk chef
Tlf: 21 48 48 37
jrh@drivkraftdanmark.dk

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk



Peter Bach Andersen
PhD. Senior researcher
DTU Elektro
pba@elektro.dtu.dk



Christian Nolsøe Nielsen
Formand
Tlf: 20 59 83 74
cnn@fdel.dk



Ilyas Dogru
Chefkonsulent
Tlf: 51 15 49 44
ido@fdm.dk



Laila Kildesgaard
Direktør, Klima og Erhverv
Tlf: 33 70 33 98
laik@kl.dk



Jeppe Juul
Seniorrådgiver Klima og Transport
Tlf: 30 29 99 82
jeppe@rgo.dk

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk